

Fakta

Enligt SCB 2020 var Danderyd

- Till sin landyta femte minsta kommunen i landet (26,40 km²)
- Till sin befolkning åttionde största kommunen i landet (32.857)
- Näst mest bebyggd mark per landyta (53,1 %)
- Mest bebyggd mark med bostäder per landyta (38,3%)
- Nionde tätast bebyggda kommunen i landet (481 bostäder/km²)
- Nionde tätast befolkade kommunen i landet (1246 invånare per km²)

Då

- Fanns det 6.845 lägenheter i enfamiljshus (villor)
- Fanns det 5.862 lägenheter i flerbostadshus
- Bodde i genomsnitt 3,3 personer per lägenhet i enbostadshus (villor)
- Bodde i genomsnitt 1,7 personer per lägenhet i flerbostadshus

Idag

- Färdigställs ca 200 nya lägenheter i flerbostadshus i Mörby Centrum
- Färdigställs ca 500 nya lägenheter i flerbostadshus på Invernesshöjden

Sammanställning av politikerenkät inför valet 2022

Danderyds Villaägareförening har skickat ut en enkät till våra politiska partier med 22 frågor. Såväl frågor som svar har varit för mångordiga för att återges i ett flygblad. Texten här är därför starkt förkortad och vi reserverar oss för om någon känner sig feltolkad. De fullständiga frågorna och svaren kan läsas här på vår hemsida

www.villaagarna.se/Danderyd eller med direkllänk på <https://bit.ly/val-danderyd>

M har inte, trots påminnelse, svarat. L har bara svarat med ett partiprogram. Vi ser det som beklagligt att dessa två partier tycks förvänta sig att Danderydsborna skall välja i blindo.

MP har tvärtom, föredömligt, som enda parti responderat på vår uppmaning att ge individuella svar med tanke på att det är personval.

Vi presenterar svaren på två sätt, i tabellform fråga för fråga och som en kort sammanfattning för var de olika partierna står i dessa frågor, ett sorts partiprogram avseende bebyggelsefrågorna.

Förkortningar: Medborgerlig Samling = MED. Nya Danderydspartiet = NDP

Vilken av visionerna gäller?

A: "Danderyd skall bevaras som villa och trädgårdsstad" eller

B: "Här kombineras den moderna trädgårdsstaden med hållbar stadsmiljö"

	A				B
C					
KD					
S					
SD					
NDP					
MED					
MP Robson					
MP Rosén					
MP Lindström					

Översiktsplanens mantra är centrumutveckling.

Anser du att det är detta som Danderydsborna vill ha?

	Ja				Nej
C					
KD					
S					
SD					
NDP					
MED					
MP Robson					
MP Rosén					
MP Lindström					

Danderyd är en av de mest tätbebyggda kommunerna i landet. Är Danderyd "i princip" färdigbyggt?

	Ja				Nej
C	☒	☐	☐	☐	☐
KD	☒	☐	☐	☐	☐
S	☐	☐	☐	☐	☒
SD	☐	☒	☐	☐	☐
NDP	☐	☐	☐	☐	☒
MED	☐	☐	☐	☒	☐
MP Robson	☐	☐	☐	☐	☒
MP Rosén	☐	☐	☐	☒	☐
MP Lindström	☐	☐	☐	☒	☐

Är fler invånare bra för kommunens ekonomi?

	Ja				Nej
C	☐	☐	☐	☐	☒
KD	☐	☐	☐	☐	☒
S	☐	☒	☐	☐	☐
SD	☐	☐	☐	☐	☒
NDP	☐	☐	☒	☐	☐
MED	☐	☐	☒	☐	☐
MP Robson	☐	☐	☒	☐	☐
MP Rosén	☐	☐	☒	☐	☐
MP Lindström	☐	☐	☒	☐	☐

Bör fler än rågrannar tillfrågas vid en detaljplaneförändring?

	Ja				Nej
C	☒	☐	☐	☐	☐
KD	☐	☐	☒	☐	☐
S	☐	☐	☐	☐	☒
SD	☒	☐	☐	☐	☐
NDP	☐	☐	☒	☐	☐
MED	☒	☐	☐	☐	☐
MP Robson	☒	☐	☐	☐	☐
MP Rosén	☒	☐	☐	☐	☐
MP Lindström	☐	☐	☐	☒	☐

Ska man bygga bostäder på de allra bullrigaste tomterna vid E18?

	Ja				Nej
C	☐	☐	☐	☐	☒
KD	☐	☐	☐	☐	☒
S	☐	☐	☐	☐	☒
SD	☒	☐	☐	☐	☐
NDP	☒	☐	☐	☐	☐
MED	☐	☒	☐	☐	☐
MP Robson	☐	☒	☐	☐	☐
MP Rosén	☐	☐	☐	☐	☒
MP Lindström	☐	☐	☐	☒	☐

Vem ska styra utvecklingen? Byggbolagen, kommunens tjänstemän, kommunens politiker eller medborgarna? Hur vill ni uppnå önskad styrning?

C	Medborgarna. Styrning via tidiga samråd.
KD	Politikerna på medborgarnas uppdrag genom ny organisation
S	Politikerna och medborgarna. Ökad medverkan av medborgarna
SD	Medborgarna genom politikerna genom ny organisation
NDP	Det gäller att hitta en bra balans. Mindre tjänstemannainflytande.
MED	Var och en har sin roll. Politikerna skall säkerställa att de för medborgarnas talan.
MP Robson	Medborgarna skall styra. Politikerna skall vara lyhörda. Tidig dialog.
MP Rosén	En konstruktiv dialog med alla parter
MP Lindström	Politikerna utifrån kommunens och invånarnas intressen. Tidig dialog.

Vad anser du vara unikt i Danderyd och hur kan det på bästa sätt bevaras?

C	Våra riksintresseområden, natur- och kulturmiljö vilka ska värnas
KD	Våra enfamiljshus, trädgårdar och grönska. Lantligt nära storstaden.
S	Nära andra tätorter, jobbtillfällen och natur. Aldrig bygga i grönområden
SD	Avsaknaden av socialt utsatta områden, grönområden, fantastiska bostadsområden och närhet till city.
NDP	Vår blandning av villa- och stadsliknande områden. Behålla och utveckla denna struktur.
MED	-
MP Robson	Kulturskatter och skärgårdskänsla
MP Rosén	Kulturmiljö från olika tidsepoker, artrikedom, lång vacker kust
MP Lindström	Kulturmiljö från olika tidsepoker, artrikedom, lång vacker kust. Inte slå sönder gammal kvartersstruktur

Hur ska buller och luftföroreningar från väg och järnväg hanteras?

C	Sänkta hastigheter för tåg och bil. Vackra bullervallar och grönskande plank. Även stocksundsbron är viktig.
KD	Ansvar ligger hos Trafikverket och SL. Vi skall marknadsföra behovet, om legalt möjligt ställa krav samt
S	Se över vad som orsakar problemen och åtgärda dem.
SD	Bullerplank (även vid stocksundsbron). Trafikverket: spola vägarna rena från partiklar.
NDP	Sänkt hastighet, plank och bullervallar, tyst asfalt. Samarbeta med grannkommuner. Långsiktigt tunnel.
MED	Ställa krav mot Trafikverket och SL. Långsiktigt: E18 i tunnel
MP Robson	E18 i tunnel. T-bana till Täby. Ingen ökad trafik på Roslagsbanan
MP Rosén	Bra kollektivtrafik och cykelstråk. Biltunnel vore bäst.
MP Lindström	Ansvar för uppfyllande av lagens krav ligger hos Miljö- och Hälsoskyddsmyndigheten

Hur skall frågan om förlängning av tunnelbanan till Täby hanteras?	
C	Verka för att det påskyndas, men inte förbinda sig till exploateringskrav eller kostnader
KD	Danderyd skall ställa sig positiva, men Täby avgör.
S	Bra lösning för att hantera belastningen från trafiken på E18
SD	Gula linjen bör dras till Täby. Nej till Roslagsbanan till City som minskar chansen för T-bana.
NDP	Kommer att ta lång tid och kräver därför kortsiktiga mellanåtgärder
MED	Kommunen skall driva på. Minst en hållplats i Danderyd.
MP Robson	Kräva att Trafikverket följer lagkrav avseende buller och föroreningar
MP Rosén	Aktiv dialog med och påverkan på Regionen
MP Lindström	Aktiv medborgardialog och uttala vilja att medfinansiera
En del planärenden har varit öppna i 15 år. Vilken gräns bör sättas?	
C	Max 3-4 år om ärendet är stort
KD	Max två valperioder, 8 år.
S	Ibland måste saker och ting få ta tid
SD	Max 3 år
NDP	15 år är definitivt för långt. Kommunen kan inte helt styra över processen.
MED	Ett ärende bör stängas inom 6 månader efter att arbete inte längre pågår
MP Robson	Bättre underbyggda detaljplaneunderlag och medborgardialog
MP Rosén	Bättre underbyggda detaljplaneunderlag
MP Lindström	Bättre underbyggda detaljplaneunderlag
Vad betyder att utveckla Danderyd för dig?	
C	Rivningsförbud för skyddsvärda byggnader. Restaurera och vårda sjöar, vatten och parker. Gröna bullerskydd. Inte bygga.
KD	Göra vardagsmiljön bättre på kort och lång sikt
S	Ge fler möjlighet att bo i Danderyd utan att ta bort attraktiviteten. Bra service och kommunikationer.
SD	Göra Danderyd bättre, trygghet på gator och inom äldrevården. Ordet Utveckla missbrukas ofta.
NDP	Utveckling i samråd med våra medborgare
MED	Vitalisera vår gemensamma miljö. Värna skolor, sjöar, stränder och skogar
MP Robson	Värna äldre i nutid, barn i framtid, strandskydd, kulturmiljö och naturreservat. Varsamt och hållbart byggande.
MP Rosén & Lindström	Värna kulturmiljö, gamla trädgårdar, naturreservat, våtmark, gröna stråk, träd, strandskydd, strandpromenaden. Hållbart byggande.
Vilka områden vill du bygga och vilka vill du bevara?	
C	Bevara: Skogar, små och stora grönområden, trädgårdsstaden. Alla boendemiljöer har sitt egenvärde och får inte förvanskas. Utveckla: Skolorna och Östra Enebytorget i samklang med omgivningen
KD	Alla områden skall bevaras. Våra centrum ska försiktigt utvecklas
S	Skola, vård och omsorg behöver utvecklas
SD	Försköning, trygghetskapande, bullerdämpning. Flytta Roslagsbanan närmare bussterminalen.
NDP	Bevara Brageskolans skolgård. Utveckla: Ungdomsbostäder bl.a. längs E18, våra torg, Hortusparkeringen. Idrottshall på Teliatomten.
MED	Bevara: Delar som idag är villastad, grön- och vattenområden. Utveckla: Trafikytor och industriområden
MP Robson	Bevara grönområden och biologisk mångfald. Utveckla: Fler våtmarker, bättre dagvattenhantering, status på sjöar och vattendrag.
MP Rosén	Bevara grönområden. Varsam utveckling av centrumområden. Skapa hållbar trafikmiljö.
MP Lindström	Bevara kulturmiljö, gamla trädgårdar, naturreservat, våtmark, gröna stråk, träd, strandskydd, strandpromenaden. Utveckla: hållbart byggande

Fråga	C	KD	S	SD	NDP	ME D	MP Robson	MP Rosén	MP Lindström
Bör bebyggelse öster om Enebyborg ske småskaligt och domineras av småhus?	Ja	Ja	Ja	Ja	?	Ja	Ja	?	?
Bör det minsta av tre diskuterade alternativ väljas för idrottshall till Brageskolan?	Ja	?	Nej	Ja	Teliatomten	?	Ja	Ja	Nej
Bör en exploatör som äger en minimal tomt få förtur till mångfalt större kringliggande kommunal mark?	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	?
Är det rimligt att det privata patienthotellet invid natursköna Kevinge Strand får utökas från 1 hus med 8 våningar till 3 hus med 13 våningar?	Nej	Ja	Nej	Nej	?	?	Ja	Ja?	Ja
Bör det attraktiva villaområdet i Kevinge få behålla sin villakarakter utan att trängas mellan höghus?	Ja	Ja	Ja	Ja	?	?	Ja	Ja	Ja
Tål Mörby C ytterligare förtätning?	Nej	Ja	Ja	Ja	Ja	?	Nej	Nej	Nej
Bör Mörbybadet utvecklas på befintligt område för att slippa ta annan parkmark/grön område i besittning?	Ja	Nej	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja?	?
Bör pensionärsradhusen i Enebyberg behållas, vårdas och huvudsakligen användas till pensionärer?	Ja	Nej	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja?	Ja
Bör vård- och omsorgsboendet i f.d. Solgården fullföljas under kommande valperiod?	Ja	Nej	Ja	Ja	Ja	?	Ja	Nej	Nej

Nedan beskriver vi i några få ord de olika partiernas ställningstaganden vad avser de frågor som hanteras i enkäten. Det är partipolitiskt oberoende Villaägarföreningens ord grundade på partiernas svar

Centern ger raka tydliga svar vilket inger förtroende. Centern är det parti som tydligast vill bevara det som är fint i Danderyd, vår kulturmiljö med fina hus, vår natur och trädgårdar. Centern vill därför inte ha ny bebyggelse som inte är nödvändig och vill att vi ska vårda det vi har. Som enda parti betonar Centern att alla boendemiljöer i kommunen har sitt eget värde och får inte förvanskas.

Kristdemokraterna ger ganska tydliga svar. Som enda parti förordar de att förhållandet mellan antalet lägenheter och enfamiljshus skall hållas konstant för att bibehålla kommunens karaktär. KD anser, liksom Centern, att Danderyd är ”i princip” färdigbyggt, men vill ha en försiktig utveckling av centrumområdena. Partiet säger nej till bostadsbyggande vid E18.

Socialdemokraterna vill ha fler invånare i kommunen och låta centrumområdena få mer stadskaraktär. Man vill inte utöka samrådsprocessen vid byggande då det kan fördröja processen. Man anser att det som är unikt med Danderyd är läget, kommunikationerna, service och grönområden, men nämner inte vår unika bebyggda miljö.

Sverigedemokraterna är god tvåa vad avser tydliga svar. Partiet har lite större förmåga att tänka utanför boxen än andra partier. Trygghet, bevarande av det som är fint, bullerdämpning samt medborgarinflytande är kärnord. Partiet anser att Danderyd är i princip färdigbyggt, men vill ha mer bebyggelse längs med E18 i Centrala Danderyd. Som enda parti skriver man att frihet från socialt utsatta områden tillhör det som gör Danderyd unikt.

När **Miljöpartiet** skriver att de vill värna vår miljö, så tänker de, som enda parti, i första hand på vår gröna och blåa miljö, men innefattar även kulturmiljön. De poängterar tydligare än andra partier vår långa fina strandremsa och vill ha mer våtmarker. Miljöpartiet vill bygga mer, men det får inte ta naturmark i besittning. Inställningen till att bygga bostäder intill E18 varierar mellan deras politiker.

Nya Danderydspartiet vill att kommunen skall utvecklas. Man har en bild av att det skall vara möjligt att bo i kommunen från födsel till graven och anser att detta kräver att man bygger fler billiga lägenheter för unga vuxna, fler billiga radhus för unga familjer och fler äldrelägenheter för de som på grund av ålder lämnar villan. Partiet vill bygga vid E18 och ser där en möjlighet att skapa billiga små lägenheter för unga vuxna. Idrottshallen i Enebyberg vill de bygga på Teliatomten.

Medborgerlig samling ger de otydligaste svaren, vilket kan vara helt förlåtligt. Som Danderydsparti är de helt nya och de är till stor del skapade från det växande missnöjet i kommunen. Att därför yttra sig utan att ha lyssnat in vad Danderydsborna vill vore att gå emot deras doktrin. Grovt kan dock sägas att de har en bevarandeprofil, men letar gärna efter områden som kan utvecklas, såsom industriområden. Vitalisering är ett ord som används. Medborgarinflytande står högt på dagordningen.

Så här tycker vi, se www.villaagarna.se/Danderyd